

Abstrakt

Předmětem této diplomové práce jsou vybrané hmotněprávní aspekty trestní odpovědnosti právnických osob, která byla do českého právního řádu zavedena zákonem č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „ZTOPO“), jenž nabyl účinnosti dne 1. ledna 2012. Zakotvení institutu trestní odpovědnosti právnických osob představuje pro české trestní právo významný mezník, k němuž se český zákonodárce odhodlal zejména pod tíhou mezinárodních závazků a skutečnosti, že narůstající trestná činnost je v poslední době často páchána právě právnickými osobami. Cílem předkládané diplomové práce je rozbor pozitivní právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob s přihlédnutím ke kladům a záporům účinné právní úpravy. Jde však především o rozbor těch hmotněprávních ustanovení ZTOPO (s výjimkou úpravy sankcionování právnických osob), které jsou (nejen) odbornou veřejností vnímány přinejmenším jako problematické. Diplomová práce je členěna do tří částí. První část se zaměřuje na historický exkurz s mezinárodním přesahem spolu s posouzením argumentů pro a proti zavedení trestní odpovědnosti právnických osob, dále na možné koncepce odpovědnosti právnických osob a na legislativní proces týkající se trestní odpovědnosti právnických osob na území České republiky. Součástí první části je i pojednání o nových zásadách trestního práva hmotného, jejichž začleněním došlo v českém trestním právu k významným změnám. Druhá část se věnuje ZTOPO jako takovému, a proto je nejdůležitější částí diplomové práce. Zaměřuje se především na působnost ZTOPO, předpoklady trestní odpovědnosti právnické osoby spočívající ve zkoumání otázek týkajících se přičitatelnosti trestného činu právnické osobě a možnosti vyvinění právnické osoby pomocí tzv. *compliance* opatření. Pozornost je věnována i přechodu trestní odpovědnosti právnické osoby na její právní nástupce a možnosti zániku trestní odpovědnosti právnické osoby. Závěrem jsou zmíněny nedostatky účinné právní úpravy a návrhy *de lege ferenda*, které by mohly přispět ke zkvalitnění současné právní úpravy.